

ALLAH'A KULLUĞU GÜZEL YAPMAK*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri! Cumanız mübarek olsun... Allah-u Teâlâ Hazretleri dünyanın ve ahiretin her türlü hayırlarına sizi ve sevdiklerinizi, çevrenizi, çoluk çocuğunuzu, büyüklerinizi, dostlarınızı lütfuyla, keremiyle nail ve sahip ve mazhar eylesin...

a. Kim Allah'la Arasını Düzeltirse...

Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA, kendisi de, babası da sahabî... Bu mübarek Abdullah'ın rivâyet ettiği bir hadis-i şerifi okuyarak başlamak istiyorum. Peygamber Efendimiz'in mübarek sözlerini teberrüken feyz almak için okuyalım:¹

مَنْ أَحْسَنَ فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ اللَّهِ كَفَاهُ اللَّهُ مَا بَيْنَهُ
وَبَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ أَصْلَحَ سَرِيرَتَهُ أَصْلَحَ اللَّهُ
عَلَانِيَتَهُ وَمَنْ عَمِلَ لِآخِرَتِهِ كَفَاهُ اللَّهُ دُنْيَاهُ

(ك. فى تاريخه عن ابن عمرو)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹ Ed-Dûlâbî, *el-Künâ ve'l-Esmâ*, c.II, s.888, no:1559; Hasan ibn-i Rebi' Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1287, no:43361; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXXI, s.385, no:45359.

RE. 398/2 (*Men ahsene fîmâ beynehû ve beyna'llâhi, kefâhu'llâhu mâ beynehû ve beyne'n-nâs; ve men asleha serîretehû, asleha'llâhu alâniyeteh; ve men amile li-âhiretihî, kefâhu'llâhu dünyâhu.*) *Sadaka rasûlü'llâh SAS, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.*

Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz, bu hadis-i şerifinde:

(*Men ahsene fîmâ beynehû ve beyna'llâh*) “Her kim ki, kendisiyle Rabbi Allah-u Teâlâ Hazretleri arasını güzel ibadetlerle, güzel hareket ederek güzelleştirirse, düzeltirse, hoş ve uygun ederse; (*kefâhu'llâhu mâ beynehû ve beyne'n-nâs*) Allah da ona onunla insanlar arasındaki muamelelerinde yardımcı olur ve kifâyet eder.” Yâni, her şeyine kâfi gelir Allah'ın desteği.

(*Ve men asleha serîretehû*) “Her kim kendi içinin gizliliklerini, içi âlemini ıslah ederse, uygun hâle getirirse, güzel hale getirirse; (*asleha'llâhu alâniyeteh*) Allah-u Teâlâ Hazretleri onun dışını, zahirini de ıslah eder, güzel hâle getirir, uygun hâle getirir.”

(*Ve men amile li-âhiretihî*) “Kim ahireti için çalışır, amel-i sâlih işler, ibadet ve taatte bulunur, sevap kazanmağa çalışır, cenneti kazanmağa çalışırsa; (*kefâhu'llâhu dünyâhu*) Allah da onun dünyasına ait ihtiyaçlarını giderir, dünyasına kifâyet eder, dünyalığı konusunda onu tatmin eder.” mealinde bir hadis-i şerif.

Çok mühim bir hadis-i şerif, sevgili Akra dinleyicileri! Çok mühim; çünkü insanlar bu hadis-i şerifte anlatılanlardan ikincilerine gayret ediyorlar. Niyetleri ikincileri oluyor. O zaman, birincileri de elden kaçıyor.

İkincileri ne demek?.. Yâni, “Kim Allah’la kendisi arasını güzel yaparsa, o konularda davranışları Allah’ın rızasına uygun olursa, sevaplı olursa, ihtimamlı, dikkatli, itinâlı olursa; Allah onun insanlarla arasını düzeltir.” buyuruyor. İnsanlar böyle yapmıyor. İnsanlar ikinciyi yapıyor; yâni öteki insanlarla arasını düzeltmek için çeşit çeşit düşünceler, davranışlar, gayretler ile uğraşıyorlar, planlar kuruyorlar:

“—Filanca adamı kendime nasıl ısındırabilirim? Filanca işi nasıl ondan koparabilirim?.. Filanca insanın gönlünü yaparsam, bana ne kadar fayda sağlar?..” diye düşünüyorlar.

Tabii, herkesin bir dünyası var, ihtiyaçları var, hedefleri var, gayeleri var, amaçları var, istekleri var... Şimdi ilk önce bu istekleri düşünüyor, sonra etrafına bakıyor. Bu isteklerinin eline geçmesinde kim kendisine yardımcı olabilir?.. Falanca zengin... Hemen onun yanına yanaşıp buketlerle, selâmlarla, temennâlar ile, eğilerek, tebessümler ederek; oraya gitmeden önce berbere gidip tıraş olarak, saçlarını tarayarak, aynaya bakarak, en güzel elbiselerini giyerek, ayakkabılarını boyatarak filan gidiyor; işini görmek için... Veyahut falanca siyasî kuvvetli, onunla işi bitecek. Ne yapıyor? Gidiyor, onun yanına... Onun yanına gitmeden önce yine böyle binbir türlü hazırlık...

Yâni göze girmek için, beğenilmek için, insanların hoşuna gitmek için, o gideceği insanın ilgisini, dikkatini, sevgisini çekmek için çalışıyor. Şimdi bu bir yol.

Tabii, böyle hareket edilmesi her zaman kötü mü?.. Hayır, normal. İnsanlar tabii olarak başka insanların kendisini beğenmesini ister. Beğenilmek arzusu veya tenkit edilmemek, veya nefret edilmek, istenmemek ile karşılaşmak... Bu gibi durumlar herkesin düşündüğü hususlardır. “Acaba falanca adamı kızdırır mıyım, nefret ettirir miyim?..” Bunlar normal aslında. Ama bazen veya çok kere, bu gibi şeyler mürâilikle yapılıyor. Yâni içinden istenmediği halde, niyetinde, aslında o görüldüğü kadar karşı tarafa güzel duygular beslemediği halde, işini gördürmek için yapılıyor. Affedersiniz, hani halkımızın bir sözü var: “Köprüyü geçinceye kadar bir şeye dayı demek” filan derler, öyle oluyor. Tabii bu ihlâssız.

İnsanlar böyle, öteki insanlarla arasını düzeltmek için uğraşırlar ama, alemlerin hâlikı, sahibi, rabbi Allah-u Teâlâ Hazretleri her zaman onları görüyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne itaat etmek her kulun borcu... Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin emirlerini tutması lâzım, yasaklarından kaçınması lâzım! Allah-u Teâlâ Hazretleri her zaman onun yanında, yaptıklarını görüyor, içini, dışını biliyor; gâyesini biliyor, amacını biliyor, düşüncelerini biliyor, isteklerini, arzularını biliyor, nefsinin kendisine neler neler istettiğini biliyor. Kendisine de sayısız, sonsuz, sınırsız, hadsiz, hesapsız nimetler bahşediyor. Allah-u

Teâlâ Hazretleri her kuluna türlü türlü nimetler veriyor. Çevremizde, yakınımızda, içimizde, vücudumuzda, aklımızda o kadar çok nimetler var ki, bunları sayamayız.

Kur'an da öyle buyuruyor zaten:

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا

(النحل: ١٨)

(*Ve in teuddû ni'meta'llâhi lâ tuhsûhâ*) “Allah’ın nimetlerini saymaya kalksanız, sayamazsınız.” (Nahl, 16/18)

Hani, “*Ömür biter, yol bitmez.*” dedikleri gibi şoför kardeşlerimizin, Allah’ın nimetleri bitmez saymakla...

Her bir nimeti ayrıca saymak istiyorum ben. Görmek bir nimet mi?.. Nimet. Tamam, el-hamdü lillâh, çok şükür, Allah beni gören bir kul eylemiş. İslâm bir nimet mi?.. Elbette en büyük bir nimet... Tamam, el-hamdü lillâh Allah beni müslüman eylemiş... Sıhhat bir nimet mi? El-hamdü lillâh, çok şükür, Allah beni sıhhatli eylemiş... vs.

Tabii, göz nimet de kulak nimet değil mi?.. Kulağı duymasa insanın, doğru olur mu? Hayatta her şeyi sağlam olsa da, başarısız olsa, olur mu?.. Yâni fidan gibi boyu var, selvi boylum, güzel huylum, güzel yüzlüm, hilâl kaşım, bâdem gözlüm; ama hayatta başarısız... Olmaz. Yâni her şeyin, etrafındaki her şeyin muradınca, isteğince, arzusunca olması istenir.

Hani bu işi yapanlar söylüyorlar, bu televizyona baktığınız zaman birtakım resimleri görüyorsunuz. Bu binlerce ışık noktasının o ekrana sonuçlanması, orada ışınmasıyla, çeşitli renklerde ışınmasıyla karşında noktalardan, noktaların birikmesinden, yan yana gelmesinden, çeşitli renklerin yan yana gruplaşmasından ekranda sahneler oluyor.

Siz onları öyle görüyorsunuz ama, bunun aslı ne? Arkasında ne var bunun?.. Her bir noktaya bir tek renk geliyor ama, hepsi birleştiği zaman bir sahne oluyor, televizyon ekranı oluyor. Siz onu öyle görüyorsunuz. Her şey böyle, yâni insanın vücudu da hücre hücre... Halı da ilmik ilmik... Çevremizdeki maddeler de molekül molekül... Allah- u Teâlâ Hazretleri kudretiyle küçükleri birleştirmiş, uyumlu tarzda birleştirmiş, birleştirmiş, daha büyük varlıklar meydana getirmiş. Her şey bileşik halinde, böyle her şey bir alem.

İnsanoğlu da bir alem. Tabii insanoğlunun diyelim ki gözü iyi de, kalbi hasta... Kalbi iyi de böbreği hasta... Olmaz. Her şey iyi de, ayağının parmağı sızlıyor... Her şey iyi de, dişi ağrıyor... Olmaz. Demek ki, aslında dişlerin sıhhatli olması da nimet... Hiç bir yerden ağrı gelmemesi de nimet... Yâni, Kur'an-ı Kerim'in buyurduğu gibi: "Nimetleri saymaya kalksanız saymanız asla mümkün olmaz." Allah'ın nimetleri o kadar çok...

O bakımdan aziz ve sevgili kardeşlerim, aslında hepimizin Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne sonsuz

bir hamd duygusuyla, şükür duygusuyla, sevgiyle, saygıyla kulluk etmemiz lâzım! “Yâ Rabbî, yâ Rabbî, yâ Rabbî!.. El-hamdü lillâh ne nimetler vermişsin... Çayırları, çimenleri çiçeklerle, kuşlarla, kelebeklerle, böceklerle donatmışsın... Ne kadar güzel bir dış alem var. Aman yâ Rabbî, suların hâli, yerlerin, göklerin hâli, bulutların yağmur yağdırması, denizlerin manzaraları, derelerin şırıldaması, çağlayanlar... vs.” Hepsine teşekkür lâzım aslında.

Yâni size birisi geliyor, küçük bir şey yapıyor. Hemen, “Teşekkür ederim!” diyorsunuz, kibar bir insan olarak... “Çok teşekkür ederim!” diyorsunuz üstelik. Yâni bir iyilik yapıyor, bir şey veriyor, kapıyı açıyor size:

“—Buyurun.” diyor öncelikle,

“—Çok teşekkür ederim.” diyorsunuz.

“—Su ister misiniz? Kahve ister misiniz?” diyor.

“—Çok teşekkür ederim.” diyorsunuz.

Pekiye, bir kulun bir küçük bir ikramına çok teşekkür ediyoruz da kibarlığımızdan, niye Allah’ın sosuz nimetlerine yâni sayılamayacak kadar çok nimetlerine çok teşekkür etmiyoruz? Her birine ayrı teşekkür etmemiz lâzım!..

O halde, bütün bu sözlerle anlatmak istediğim şeyi mutlaka çok iyi anladınız. Bitmez bir sahaya yönelmiş olduk, tükenmez bir sahaya yönelmiş olduk. Allah’ın nimetleri sonsuz... O halde bizim, Allah’a severek güzel kulluk etmemiz lâzım!

Böyle olmuyor, küçük bir şeyden beyefendi kızıyor, hanımefendi sinirleniyor, Allah'a küsüyor, Allah'a darılıyor, isyan ediyor, bağırıyor, çağırıyor, kırıyor, döküyor, yakıyor, yıkıyor, ortalığı birbirine katıyor... Halbuki o başına gelen olay, dünyada birçok insanın başına geliyor ve normal. Yâni bu işlerin tanzim edicisi kendisi olsa ne yapacak? Elbette hikmetli... Her olayın olmasında hikmet var.

İşte onu anlayamıyor, isyan ediyor, veyahut Allah'ın binbir tane nimetini unutuyor, ayağına bir diken battı diye feryâdı basıyor. Yıllarca, günlerce, aylarca, saatlerce huzur içinde yaşadığını unutuyor, bir anlık bir ağrısından isyan ediyor. Halbuki insan, o halde de Allah'a güzel kulluğunu devam ettirmesi lâzım! Her şey hikmetli... Bunu ancak mü'minler anlayabiliyor. Yâni mü'min olmayınca, imana gelmeyince, bunları derin derin düşünen mütefekkir, böyle bir arif insan olmayınca, bunları anlayamıyorlar. Ondan yapıyorlar insanlar bunu, ama yanlış...

İnsanlarla arasını düzeltmeye çalışıyor da, Rabbiyle arasını düzeltmeye çalışmıyor. Rabbiyle arasındaki kulluk bağlarını, kendisinin Rabbine karşı neler yapması gerektiğini düşünmüyor ve onu güzel yapmaya çalışmıyor. Böyle olmaması lâzım!.. İnsanlara saygı gösteriyor, sevgi gösteriyor, temennâ çakıyor, ricâ ediyor, istirham eyliyor, lütfen diyor; ama, Rabbine karşı böyle kibar değil. Olmaz, yanlış...

Peygamber Efendimiz, bu yanlışlığa işaret ediyor.

Yanlışığı söylemiyor da, doğruyu bize irşâd edip gösteriyor: “Kim kendisiyle Rabbi arasındaki muamelesini güzel yaparsa; kulluğunu, taatini, ibadetini, yaşamda Rabbine karşı vazifelerini güzel yaparsa; Allah da onu, insanlarla olan münasebetlerinde destekler, yardımcı olur, işini rast getirir.

Hani balıkçının yanından geçiyorsunuz, “Rast gele!..” diyorsunuz. Yâni avı, balık avı bereketli olsun filan... Avcıyla karşılaşıyorsunuz, “Rast gele!..” diyorsunuz. Dükkâncı arkadaşınızın önünden gezerken selâm veriyorsunuz, “Hayırlı işler dilerim.” diyorsunuz... Allah-u Teâlâ Hazretleri işte, mânevî olarak kendisine itaat eden kulunun, öteki kullarla olan işlerini destekliyor, yardımcı oluyor, o hususu güzelleştiriyor.

Düşünün!.. Yunus Emre Rh.A’i düşünün, gözünüzü kapayın, onun çağına gidin!.. O Yunus Emre’nin çevresiyle olan ilişkileri nasıldı?.. Kim bilir nasıl seviyorlardı. Yâni tarihin derinliklerine gitmesek bile, benim rahmetli bir baba dostu büyüğümüz vardı. Tanıdığım, sevdiğim, hayran olduğum bir hocaefendi, rahmetli Hüseyin Karagözoğlu... *Kur’an Anahtarı* diye kitap yazmış filan. Vefat etmiş de, Gül Camii’nden cenazesini kaldırıp kabristana götürürken, mahalleli camları açmış, arkasından hüngür hüngür feryâd edip ağlayarak:

“—Hocam bizi bırakıp nereye gidiyorsun?” demişler.

Nereye gidecek?.. Allah-u Teâlâ Hazretleri “Gel kulum!” demiş, ahirete gidiyor. Allah cennetlik eylesin... Büyük nimetlere olmaya gidiyor. Yâni nasıl sevdirmiş kendisini... Ama nasıl oluyor bu?..

İslâm ile oluyor. Nefsini ıslah etmekle oluyor, ahlâkını güzelleştirmekle oluyor. Allah’a inanan insanda olabiliyor bu.

İnanmayan insanlar; işte komünist, işte ateist işte inançsız, işte karamsar insanlar. Bunlar dünyayı birbirine katıyorlar. Her yerdeki harb, darb, kavga, gürültü... Bunları planlayan inançsız insanlar. Milletleri birbirleriyle çarpıştıran insanlar, böyle ahiret sorumluluğu, Allah inancı olmayan, “Boş ver, ne varsa dünyadadır. Ahiret filan hepsi hikâye...” filan diyenler, “Cennet de cehennem de dünyada, işte ben burada cennette yaşar gibi yaşarım.” diye yalan yanlış inançlarla ortalığı birbirine katan insanlar, inançsız kimseler.

İnançlı insan ne yapıyor? Kimseye zarar vermiyor. Zulmetmiyor. Parasını ayırıyor, hayır hasenât yapıyor, arkasında çeşme, köyünde çeşme yapıyor, köyünün köprüsünü yaptırıyor, yol yaptırıyor, cami yaptırıyor, Kur’an kursu yaptırıyor, fakirlerin babası oluyor, hâmîsi oluyor, dullara, yetimlere bakıyor... Anasız, babasız çocukları okutuyor, adam ediyor, mühendis ediyor, müdür ediyor, yüksek mevkîlere çıkmasına kadar destekliyor... İmanın işi bu. İşte imanla oluyor, inandıktan sonra oluyor.

Tabii, Allah-u Teâlâ Hazretleri mânevî bakımdan yardım edince, bereketlenince, görünmez yönlerden, yerlerden ilâhî desteğe mazhar olunca, bir kul Yunus Emre gibi oluyor. Onu çok tanıdığımız için hep onun ismini söylüyorum. Binlerce, milyonlarca Yunus var bizim medeniyetimizde, irfân dünyamızda, irfân tarihimizde... Mevlânâ gibi oluyor.

Mevlânâ'nın hayatını okumadık mı, KS, öldüğü zaman Konya'da bulunan papazlar da, hristiyanlar da, gayrimüslimler de hüngür hüngür ağlamamışlar mı onun ayrılığından dolayı?.. Ağlamışlar. İşte neden oluyor bunlar? Mü'min olan insan insan-ı kâmil oluyor. Cümle cihânın sevdiği bir varlık haline geliyor. Dağlar taşlar bile sever. Hatta bizim bilmediğimiz, anlayamadığımız şekilde kuşlar, böcekler, balıklar, şu dış dünyadaki varlıklar, suların içindeki varlıklar dahî sever.

“—Hocam, nereden bunları böyle söylüyorsun? Biraz galiba bu sabah böyle coştun, soyadın Coşan olduğundan...” diyeceksiniz.

Hayır, Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor:

“—Alim bir kimseye, denizdeki balıklar bile dua eder.” diyor.

Halbuki biz denizde yaşamıyoruz, karada yaşıyoruz değil mi sevgili Akra dinleyicileri?.. Karada yaşadığımız halde, bizim haberimiz olmadan, denizdeki balıklar bir İslâm alimine dua ediyor. Yâni, ilim talebinde bulunan, din yolunda yürüyen, Allah'ın sevgili kulu olmaya

çalışan insana denizdeki balıklar bile, kuşlar, böcekler bile dua ediyor. Dağlar, taşlar dua ediyor.

Tabii Peygamber Efendimiz böyle buyuruyor da, ben onun için onu hatırlatmak maksadıyla söylüyorum, edebiyat yapmıyorum, gerçekleri konuşuyorum.

Bir dağın üzerinde Allah'ın bir kulu namaz kılsa, o dağ memnun oluyor, öteki dağlara iftihar ediyor, sevincini ifade ediyor, diyor ki:

“—Benim üzerimde Allah'ın mü'min bir kulu Allah'a ibadet eyledi. Yaa, haberiniz var mı bugün böyle oldu.” diye bunu sevinçle anlatıyor.

Ama biz bunu anlayamıyoruz. Peygamber Efendimiz böyle bildirdiğine göre, böyle oluyor.

Peygamber Efendimiz'e yolda giderken taşlar selâm verirdi, ağaçlar selâm verirdi. Peygamber olması yakın geldiği zamanda Peygamber Efendimiz'e böyle birtakım olağanüstü haller olmaya başlamıştı. Yolda yürürken taşlar, ağaçlar selâm verirlerdi.

Demek ki, çevremizdeki varlıklara biraz daha başka bir güzle bakmamız lâzım. Yâni beş duyumuzla bakıyoruz biz: Görme, işitme, dokunma, tatma duygularımızla bakıyoruz, beş duyu dediğimiz duyularla bakıyoruz. Bunların dışında başka duygularla baksak, onların lisân-ı hâl ile, veyahut bilmediğimiz diller ile, nice nice diller ile neler söylediğini anlayacağız.

Kur'an-ı Kerim'de buyrulmuyor mu:

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ

لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ

(الإسراء: ٤٤)

(*Ve in min şey'in illâ yüsebbihu bi-hamdihî ve lâkin lâ tefkahûne tesbîhahüm*) “Hiç bir varlık, hiç bir yaratık yoktur ki Allah-u Teâlâ Hazretleri'ni zikir u tesbih eylemesin; fakat siz anlayamazsınız bunu, siz farkına varmazsınız. Aslında tesbih ediyor.” (İsrâ, 17/44) buyruluyor.

Demek ki taşlar, zerreler, küreler, fezâdaki gök cisimleri, yıldızlar... Her şey, her şey Cenâb-ı Hakkı zikir u tesbih ediyor.

Alimlerden bir zât-ı muhtereme sormuşlar Osmanlılar devrinde... Çok büyük bir ârif... Eyyüb Sultan semtinde, daha doğrusu Ebû Eyyüb Sultan demek lâzım. Çünkü Ebû Eyyüb, Eyyüb'ün babası, yâni Ebû Eyyüb el-Ensârî Efendimiz. Orada Abdül'ehad-ı Nûrî Hazretleri var, ama çok büyük bir alim. Padişahın huzurunda soru sormuşlar kendisine:

“—Efendim, bu varlıkların böyle zikir u tesbih ettiği muhakkak... (*Yüsebbihu li'llâhi mâ fi's-semâvâti ve mâ fi'l-ard*) Yerdeki, gökteki her şey şu anda zikir u tesbih ediyor. Bu tesbih, lisan-ı hâl ile midir? Yâni öyle mi telakki edeceğiz?”

“—Hayır, lisân-ı kâl ile tesbih ediyorlar, duyan duyabilir.” demiş.

Demek ki, evliyâullah bazı şeyleri görebiliyor, bazı şeyleri duyabiliyor. Peygamber Efendimiz, kabrin yanından geçerken kabrin içindekileri gördüğü gibi, evliyâullah da kabirdekileri görebiliyor, onunla irtibat kurabiliyor. Bunlar tabii tarih kitaplarında, tasavvuf tarihinde, büyüklerin hayatlarını anlatan eserlerde, okunursa görülecek. Biraz da o aleme girerse insan, kendisi de biraz bir şeyler anlayabilir. Şöyle uyku gelir gibi bir hal geliyor meselâ, kabirdeki insan karşısına güleç yüzle çıkıyor, şaşıyor insan... “Acaba rüya mıdır, nedir?” filân derken, böyle şeyler olabiliyor.

Yâni, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin esrarlı işleri çok... Onun için, biz Allah'a iyi kulluk etmeye çalışacağız sevgili Akra dinleyicileri!.. İbadetimizi, tâatimizi güzel yapacağız; öteki insanlarla işlerimizde Allah bize yardımcı olacak.

Biz sabahları ilkokuldan itibaren, Allah râzı olsun büyüklerimiz öyle öğretmişti, rahmetli annemizin elini öperdik, babamızın elini öperdik, duasını alırdık, okula öyle giderdik. El- hamdü lillâh imtihanlarımız iyi giderdi, çalışmalarımız iyi giderdi... Allah yardım ediyor. Yâni mânevî yardıma mazhar olan bir insan, öteki insanlar gibi olmaz.

Bazen de insanın işi hep ters gider. Hani, “*Ağustosta suya girsem, balta kesmez, buz olur.*” dediği gibi... Bir türkü var, bu mısra hatırımda kalmış. Ağustosta suya girse sıcakta, balta kesmez buz oluyor. Yâni her işi ters gidiyor.

Tabii insan abdestsiz olursa, namazsız olursa, niyazsız olursa, insafsız olursa, niyazsız olursa, insafsız olursa, edepsiz olursa, ahlâksız olursa, Allah'ın sevmediği işleri yaparsa, günahkâr olursa, âsî olursa, mücrim olursa; her işi ters gider. Ağustosta suya gitse balta kesmez buz olur. “*Kem talihim, kara bahtım, taşā bassam iz olur.*” Talihi kem olur, bahtı kara olur.

Bahtı kim baht ediyor, talihi kim güzel talih ediyor? Allah... O halde Allah'ın iyi kulu olmazsa, âsi olursa, içki içerse, kumar oynarsa, zinâ ederse diyelim. Yâni, ilk hatıra gelen bunlar. Günahlar da çeşit çeşit... Günahları, gıybet ederse, dedikodu ederse, insanlara iftira ederse, birisinin lafını ötekisine taşıyıp ara bozarsa, etrafındaki insanlara illallah dedirtirse, yaka silktirirse, “Aman şu gitse de kurtulsak, ölse de kurtulsak!” dedirtirse... Hani bazı insanları, “Teneşir paklar.” diyorlar. Yâni ölünceye kadar, adam zâlim, illallah dedirtiyor, ancak ölünce işte teneşirde yıkandığı zaman kurtuluyor. Böyle olursa, o zaman işi ters gider.

Tabii sen şiir yaz, ağıt yaz, al eline sazını, dımbır dımbır dımbırdat, şikâyet et, bahtından, kara bahtından şikâyet et... Tabii öyle olur, günahkâr olursan öyle olur.

İtaatkâr olursan, Allah'ın sevgili kulu olursan, o zaman da kerâmete mazhar olursun, Allah'ın lütfuna erersin...Allah her işini rast getirir, öteki insanlarla aranı da güzel eyler, her şeyin hoş olur. Neylerse güzel eyler o zaman. Çünkü lütfediyor, lütfetmek istiyor, kulunu taltif etmek murâd ediyor. Onun için öyle olur.

O halde biz ne yapacağız?.. İnsanları hoş etmeye çalışmaktan önce, öncelikle Allah'ı hoş etmeye çalışacağız, Allah'ın rızasını kazanmaya çalışacağız. Tabii Allah'ın emri olduğundan, öteki insanların da hayır duasını almaya çalışacağız ama, onun da temelinde kazılırsa hazine çıkacak, temelinde Allah'ı memnun etmek duygusu var sevgili Akra dinleyicileri!..

“—Sen filanca komşuna niçin iyi muamele ediyorsun? Adam kötü, sana kötülük yapıyor, sen niye iyilik yapıyorsun?..”

“—Allah rızası için...”

“—Sen şu işi neden yapıyorsun; zahmetli, meşakkatli, zor, masraflı?..”

“—Allah rızası için...” diyor.

Yâni bunlar Allah rızası olmasa yapılır mı, Allah rızası için yapılıyor. İşte işin anahtarı, esrarı, gizli tarafı, madalyonun arka tarafı, perdenin öbür tarafı bu... Sen Allah'a güzel kulluk etmeye bak, Allah'a teslim ol, Allah'a tevekkül et, Allah'a güzel kulluk et, Allah'ın sevdiği kulu ol, Allah yolunda yürü, Kur'an'ın emrini dinle, Peygamber Efendimiz'in sünnet-i seniyyesine sarıl; her şeyin rast gider. Her işin, dünyanın ve ahiretin hayırlarla dolar, sevaplarla dolar, Allah'ın sevgili kulu olursun.

Öteki cümleye geçelim!.. Çok uzadı ama çok önemli. Yâni herkes buna iknâ olsun diye uzattım sözü. Yâni tersten başlıyor millet, olmuyor. Bina çatıdan inşâ edilmez, temelden inşâ edilir. Binanın temelinden, birinci katından, ikinci

katından çatısına çıkılır, çatı sonra kapatılır. O halde biz de işin temeline, Allah'a güzel kulluk etmeye çalışacağız. Allah'ın emirlerini tutarak, rızasını kazanacak şekilde kulluk edeceğiz, Allah da bizi cümle cihân halkıyla işlerimizde yardımcı olacak, arayı güzelleştirecek.

b. Kim İcini İslah Ederse...

وَمَنْ أَصْلَحَ سَرِيرَتَهُ أَصْلَحَ اللَّهُ عَلَانِيَتَهُ

(*Ve men aslaha serîretehû, aslaha'llàhu alâniyetehû*) “Kim kendi iç alemini, iç dünyasını, gönlünü, kalbini ıslah ederse; güzelleştirir, düzeltir, uygunlaştırırsa; Allah da onun dışını ıslah eder.” Yâni, önemli olan insanın iç dünyasıdır. Allah-u Teâlâ Hazretleri insanın kalıbına, kıyafetine, dışına, şekline, yüzüne, gözüne değil gönlüne bakıyor. Gönlü güzel olması lâzım! İçi, iç alemi güzel olması lâzım!..

Bir arkadaş düşünün ki, içten pazarlıklı, tanıdığınız bir kimse... Başkalarına karşı duygularını biliyorsunuz, zaman zaman da konuşuyor; içinde çok böyle kinler, hasedler, kırgınlıklar, kırgınlıklar, intikam duyguları taşıyor. Ama dışı, giyimi, kuşamı, bilmem nesi iyi... Ne kıymeti var! Mühim olan, insanı insan yapan içi... İç dünyasının güzel olması lâzım! Onu ıslah etmeye çalışmak lâzım!..

Bu da Tasavvuf dediğimiz ilimle oluyor. Yâni insanın içinin ıslahı için başka mektep yok... Yâni, “İnsanın kalbini ıslah nasıl olacak?”

derseniz; “Önceden nasıl olmuş olduğunu düşünün!” derim. Tarih boyunca insanın içinin ıslahı nasıl olmuş?.. Yunuslar, Mevlânâlar, sevdiğiniz mübarek evliyâullah, şahıslar nasıl yetişmiş?.. Nefsini ıslah ederek, içini ıslah ederek yetişmişler. Onun için, işin aslı, esas kalbi temizlemek... Yâni dinimizin birinci, en önemli hükmü, emri, temel kaidesi niyet değil mi?..

إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ

(بخ.م.د.ن.ه.حم.عن عمر)

(*Inneme'l-a'mâlü bi'n-niyyât*)²

² Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.1, no:1; Müslim, *Sahîh*, c.III, s.1515, no:1907; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.670, no:2201; Neseî, *Sünen*, c.I, s.58, no:75; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1413, no:4227; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.25, no:168; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.I, s.73, no:142; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.I, s.50, no:1; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.9, no:37; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.17, no:40; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.380, no:257; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.336, no:6837; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.41, no:181; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.79, no:78; Tahâvî, *Şerh-i Maânî*, c.III, s.96, no:4293; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.42; Hamîdî, *Müsned*, c.I, s.16, no:28; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.195, no:1171; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.62, no:188; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.244; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.136, no:656; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXII, s.166; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.171; Tahâvî, *Şerh-i Maânî*, c.III, s.96, no:4293; Ebû Avâne, *Müsned*, c.IV, s.488, no:7438; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.64, no:257; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.IX, s.380, no:3707; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.48, no:78; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.I, s.206, no:483; Hz. Ömer RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.342; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.422, no:7263; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.1, no:1; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.459, no:8819.

“Ameller niyetlere göredir.” diye buyrulmamış mı?..

Yaptığımız her işte niyetimiz ne ise, karşılığını ona göre almayacak mıyız?.. İyi niyetliyse mükâfât, kötü niyetliyse cezâ görmeyecek miyiz?.. Kötü niyetliyse bir insan ceza görmeyecek mi?.. Görecek. O halde işin temeli niyet... Niyet de içe ait bir iş. Yâni niyeti insanın dışında değildir, niyeti insanın kalbindedir. O halde kalbimizi ıslaha çalışalım!..

“—Kalbi nasıl ıslah edelim?..”

Kalb eskiden beri, tarih boyunca nasıl ıslah edilmişse öyle ıslah edeceksin. Tasavvuf yolunda nefsini ıslah edeceksin. Kalbini nurlandıracaksın, ahlâkını güzelleştireceksin, duygularını dizginleyeceksin; kötü duygularını engelleyeceksin, iyi duyguları geliştireceksin... Her şeyi iyi düşünmeye çalışacaksın, eyvallah demeye çalışacaksın, pekiyi demeye alışacaksın.

Hocamız Rh.A’ın bir sözü var.

Ne diyordu Rh.A: “—Arkadaşlık pekiyi demekle yürür.”

Onun kendi ifadesiyle:

“—Arkadaşlık pekeyi demekle kâimdir.” derdi rahmetli.

Yâni arkadaşsan, arkadaşına uyum göstereceksin, pekiyi diyeceksin, itiraz etmeyeceksin, çekişmeyeceksin, cedelleşmeyeceksin...

Alt alta, üst üste, saç saça, baş başa; ne biçim arkadaşlık, öyle şey olur mu?.. Arkadaşı ne dese pekiyi diyecek.

O bakımdan insanın içinin ıslahı önde geliyor. İçi ıslah olursa, Allah dışını da, zahirini de ıslah eder. Batınını ıslah ederse bir kul, Allah onun zahirini de ıslah eder. O zaman zâhiren, bâtinen, kalben ve kâliben... Kâlib ne demek?.. İnsanın dışı demek... Kalb insanın içi demek. Kalben ve kâliben, zâhiren ve bâtinen, ruh ve bedence insan güzel olur. Yüzü güzel olur.

Düşünün; böyle bir hacı nineyi düşünün, haminneyi düşünün, yaşlı başlı bir baş örtülü ihtiyarı düşünün!.. Ömrünü ibadetle geçirmiş... Yüzü nasıl güzeldir, nasıl nurludur, nasıl sevimlidir, çizgilerine nasıl güzellik aksetmiştir. Doyamazsınız bakmaya, kıyamazsınız elini öpmeye...

İhtiyar bir dede nasıl güzeldir bembeyaz sakalıyla, pırıl pırıl alnıyla nasıl nurludur... Neden?.. Ömrünü Allah yolunda geçirdi, içi pırıl pırıl, altın gibi kalbi var... Dışı da o kadar güzel işte. İnsan yanından ayrılmak istemez, sözüne, sohbetine doyamaz. Neden?.. İşte içi ıslah oldu mu, dışı da güzel oluyor, herkes seviyor.

c. Kim Ahireti İçin Hazırlanırsa...

Son cümleyi söyleyeyim. Gerçi ben birkaç hadis-i şerif okumak istiyordum bugün ama, bu önemli bir hadis-i şerif, çok mühim kaideleri anlatıyor. Onun için üzerinde fazla durdum, iyi anlaşılсын diye. Son cümleyi okuyorum,

cümlecik veya cümle diyelim. Peygamber SAS Efendimiz'in hadisinin son kısmı:

وَمَنْ عَمِلَ لِآخِرَتِهِ كَفَاهُ اللَّهُ دُنْيَاهُ

(*Ve men amile li-âhiretihi*) “Kim ahireti için hazırlanırsa, (*kefâhu'llâhu dünyâhu.*) Allah onun dünyasına kifâyet eder.”

Biliyorsunuz sevgili mü'min kardeşlerim, müslüman kardeşlerim: Bir bu hayat var, buna *el-hayâtü'd-dünyâ* diyoruz. Yaşıyoruz işte... Şu yaşa geldik, şu dünyada yaşıyoruz. Bu bir hayat, bir yaşam perdesi, bir yaşam devresi... Bu dünyada yaşıyoruz. Kaç yıl yaşayacağız?.. Allah bilir. Kaderimizde neyse o kadar yaşayacağız. Sonra ne olacak?.. Sonra bu hayat bitecek. *El-hayâtü'd-dünyâ* sona erecek, fani dünya sona erecek.

Sonra ne olacak?.. Bâkî olan ahiret hayatı başlayacak. Ebedî hayat, *el-hayâtü'l-âhireh*, ahiret hayatı başlayacak. Ayrı bir aleme geçeceğiz. Bu dünya devresi bitecek, ahiret alemine göçeceğiz. Kabir bir kapıdır, bütün insanlar bu kapıdan geçecek. Nereye geçecek?.. Dünyadan ahirete geçecek. Herkes o kapıdan ahirete geçecek.

Ahiret sonsuz, dünya muvakkat... Dünya küçücük bir devre, toplu iğne başı kadar; hatta toplu iğnenin ucu kadar bile değil... Ahiret sonsuz bir hayat! Sonsuz... (*Hüm fîhâ hâlidûn*) Ahirette insanlar cennetteyse, ebedî yaşayacaklar cennette; cehennem-liklerse, cehennemde ebedî azab görecekler. (*Hüm fîhâ*

hàlidûn) Herkes orada ebediyen, hâlidiiyyen, *hulûd* ebediyet demek yâni sonsuzluk. Sonsuz yaşayacak.

Şimdi bu ahiret hayatı çok mühim. Çok mühim ama henüz o tarafı görmüyor insanlar. O kapıdan geçmediği için öbür tarafı görmüyor. Öbür tarafı insan nasıl görür?.. Allah gösterirse görür. Rüyada gösterir. Meselâ ben hatırlıyorum, çocukken bir rüyagörürdüm, daha ilkokul veya ortaokul talebesi olduğum zamanda: Kıyamet kopmuş, ahiret olmuş, mahşer yeri olmuş, bir ter, bir heyecan vs... Siz de tabii böyle rüyalar görmüşsünüzdür. Bu nedir?.. Bir ikazdır. Rüyada Allah-u Teâlâ Hazretleri insanlara ahireti hatırlatıyor, zihnine sokuyor, “Bak ileride böyle olacak!” diyor.

Sonra rüyayla bu iş yetmiyor, Allah-u Teâlâ Hazretleri peygamberler göndermiş. Ahir zaman peygamberi, son peygamber, son rasûl ve son nebî... Ahir zaman peygamberi, Hâtemü’r-rusûl ve Hâtemü’l-enbiyâ. Peygamberlerin de hâtemi, rasûllerin de hâtemi, sonuncusu... (*Men lâ nebiyye ba’dehû*) Kendisinden sonra peygamber gelmeyecek olan, ahir zaman peygamberi. Dört kitap ve nice nice ilâhî suhûf ile son peygamber olduğu, kendisinden sonra başka peygamber gelmeyeceği bildirilen peygamber. Peygamberler gönderiyor Allah...

Peki, Peygamber Efendimiz’den sonra birisi kalkar da “Allah bana vahyediyo.” derse ne olur?.. Çok büyük suç olur, çok büyük günah olur, imandan, dinden çıkmış olur, iftira olur.

“—Efendim ben işte böyle gözümü kapattığım zaman böyle sesler duyuyorum, böyle duygular kafama geliyor, böyle şeyleri kâğıda geçiriyorum. Bunları bana Allah söylüyor.”

Hayır! İnsanın içinden gelen duyguların kaynakları çeşitlidir.

Şeytandan gelir:

وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰ أَوْلِيَائِهِمْ

(الأنعام: ۱۲۱)

(*Ve inne’ş-şeyâtîne leyûhûne ilâ evliyâihim*)

“Şeytanlar kendi dostlarına bir şeyler fısıldarlar, akıllarına getirtirler, vahyederler.” (En’am, 6/121) Vahiy deniliyor ona da. Nefis için de:

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ

(ق: ۱۶)

(*Ve lekad hâlakne’l-insâne ve na’lemü mâ tüvesvisu bihî nefühû.*) “Biz insanı yaratmış olduğumuz için, alemlerin Rabbi olduğumuzdan, nefsinin ona neler, ne vesveseler verdiğini biliriz.”

(Kaf, 50/16) buyuruyor Allah-u Teâlâ Hazretleri. Yâni, çok iyi bilir tabii. Allah insanın içindekileri de bilir.

İnsanın içinden gelen duygular nefsinden gelir, şeytandan gelir. Bana bir ihvânımızdan bir kardeş diyor ki, geldi şikâyet ediyor, dert yarıyor, çâre istiyor:

“—Hocam, içimden bir ses bana ‘Al şu bıçağı, kendini öldür!’ diyor. O kadar şiddetle bu arzuyu duyuyorum ki, ölmek istiyorum, kendimi öldürmek istiyorum.” diyor.

Hah, bak nefsi, şeytan, nasıl kandırmaya çalışıyor.

Etrafındakilere yalvarıyormuş, diyormuş ki:

“—Beni yalnız bırakmayın! İçimden böyle duygular geliyor.”

Evet, sevgili kardeşlerim, aman Peygamber Efendimiz’den sonra peygamber yok, rasûl yok, nebî yok... O ahir zaman peygamberi, onun hükmü kıyamet kopuncaya kadar bâkî...

Onun için, aziz ve sevgili Akra dinleyicileri, Allah-u Teâlâ Hazretleri peygamberler göndermiş; ahireti anlatmış, bildirmiş, ihbâr etmiş, ihtâr etmiş, ikâz etmiş insanları... Kitaplar göndermiş. Yazılı olduğu için herkes gözüyle görsün de, sabah akşam okusun da, imanı tazelensin diye... El-hamdü lillâh, bir harfi bile değışmemiş olan Kur’an-ı Kerim elimizde, sabah akşam okuyoruz. Bildiğimiz sûrelerde bile bu mânâlar var.

Biraz da Arapça öğrenelim! İngilizce, Fransızca, Almanca, Latince, Yunanca, Rusça... her şeyi öğreniyor millet. Birkaç tane dil bilen var...

“—Ben Kürdüm. Hem Kürtçe’yi biliyorum, hem Türkçe’yi biliyorum, hem Arapça’yı biliyorum, hem Farsça’yı biliyorum, bir de İngiltere’de tahsil ettim, bir de İngilizce’yi biliyorum.” diyor

bazısı. “—Ben Boşnak’ım. Hem Arnavutça biliyorum, hem Rusça biliyorum, hem İngilizce, Fransızca, Almanca biliyorum.” diyor.

Haa çok dil biliyor. İyi güzel de pekiyi niye Kur’an-ı Kerim’in dili olan Arapça’yı bilmiyor insanlar, müslümanlar?.. Yaa, o kadar dili biliyor da. Görüyor musunuz, nasıl aldatıyor bizi bu dünya hayatının çeşitli olayları...

Allah’ın dinini bilecek. Arapça bilecek, Kur’an’ı okuyacak, hadis-i şerifleri okuyacak da, ahireti bilecek. Ondan sonra, Peygamberin hadis-i şeriflerini okuyacak; SAS Efendimiz Hazretleri’nin o güzel inci mercan, yakut, elmas misali, cevher misali sözlerini okuyacak... Bak okuyoruz işte. Bu bir hadis-i şerif. Bir hadis-i şerifi, yarım saati geçti, tamamlayamadık anlatmasını. Ne güzel şeyler. Bunları okuyacak da insan imanı tazelenecek, gerçekleri öğrenecek.

Ahirete hazırlanmak lâzım! Ahireti insan rüyada da görür Allah bildirirse... Bildiriyor, Allah ikaz ediyor, Allah insanlara hayatı boyunca her vesîleyle nice nice ikazlar gönderiyor. Ama böyle bir radyo konuşmasından, ama bir kitaptan, ama bir filminden, ama bir arkadaşın lisanından, ama dosttan, ama düşmandan... Sen gelen sözü dinle, anla! “Söyleyene değil, söyletene bak!” derler. Aklını başına topla! Ebedî ahiret hayatı var, onu mahvetme!.. Ona çalışmak lâzım.

Ebedî ahiret hayatına çalışmak nasıl olur? Allah’a inanmakla, ibadet etmekle, hayır hasenât yapmakla, cenneti kazanmaya sebep

olacak güzel şeyler yapmakla, arkada eser bırakmakla, çevrene faydalı olmakla, hizmet etmekle, edeble, ahlâkla, hizmetle, çalışmayla, gayretle, himmetle olur. Onun için, “İnsanın kıymeti himmeti kadardır.” diyor büyüklerimiz. Yâni ne kadar himmet ediyorsun, gayret ediyorsun; kıymetin o... Tembel tembel oturuyorsan kıymetin az. Yâni işte bu duygularla insan ahiretine çalışacak. Ebedî hayatını ma'mur etmeye çalışacak, ebedî saadeti kazanmaya çalışacak, Allah'ın rızasını elde etmeye çalışacak.

يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ

رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً فَادْخُلِي فِي عِبَادِي وَادْخُلِي جَنَّاتِي

(الفجر-٧٢:٠٣)

(Yâ eyyetühe'n-nefsü'l-mutmainneh. İrciî ilâ rabbiki râdiyeten merdiyyeh. Fe'dhulî fî ibâdî. Ve'dhulî cennetî.) (Fecr, 89/27-30) diye hitab edecek Allah-u Teâlâ Hazretleri mü'min kullarına. Kur'an-ı Kerîm'de bildiriyor.

Ne kadar heyecan verici bir bilgi!.. Yâni, ah diye insan tir tir titrer heyecanından, gözlerinden inci gibi yaşlar döker. Ne buyuracak Allah-u Teâlâ Hazretleri, sevdiği bazı kullarına, evliyasına, mü'min kullarına, muhlis kullarına:

(Yâ eyyetühe'n-nefsü'l-mutmainneh) “Ey mutmainne olan nefis, ruh! Ey mutmainne nefse, ruha sahip olan benim güzel kulum! (İrciî ilâ rabbiki) Rabbine gel, geri dön Rabbine; (râdiyeten merdiyyeh) sen ondan râzı, Rabbin

de senden râzı olarak; râzı olan, rıza kazanmış olan, Allah'ın rızasını elde etmiş bir kul olarak, merzû bir kul olarak Rabbine gel, kavuş! (*Fe'dhulî fî ibâdî. Fe'dhulî cennetî*) Benim has kullarımın zümresine dahil ol, ondan sonra cennetime gir, rızama vasıl ol, cemâlimi müşahede eyle! Cennetin türlü türlü nimetleri senin olsun!" diye Allah-u Teâlâ Hazretleri davet edecek, cennetine çağırarak ve cennetine sokacak sevgili kullarını.

Dünyada da davet ediyor. Dünyada da bunlar hep davet. Benim sözüm de davet sevgili Akra dinleyicileri! Hepinize davet... Bu bandı silinceye kadar, dünyada unutuluncaya kadar dinleyen herkese davet...

Allah-u Teâlâ Hazretleri Peygamber Efendimiz'i davetçi olarak gönderdi dünyaya. İnsanları cennete davet ediyor:

“—Ey insanlar ahireti unutmayın, cennete buyurun, cennete girin, aman cehenneme düşmeyin! Şunları şunları yaparsanız cehennemlik olursunuz, öyle yapmayın, cehenneme düşmeyin.” diye Peygamber Efendimiz beşîr ve nezîr, müjdeliyor, ikaz ediyor, ihtâr ediyor. “Öyle yapmayın, cehenneme düşersiniz. Böyle yapmayın, çok büyük mutluluklara erersiniz.” diye.

O halde hepimiz ne yapmalıyız?.. Ahirete hazırlanmalıyız. E dünya ne olacak?.. Dünyayı da Allah o zaman garantiliyor, teminatını Allah veriyor. Dünyası da mâmur oluyor insanın, ahireti de mâmur oluyor.

İşte insanlar, burada da yine ters yapıyorlar. Yâni dünyayı elde etmeye çalışırken, ahireti unutuyorlar. Çalışacağım, kazanacağım, yükseleceğim filan derken, günah işliyorlar, haram yiyorlar, batıyorlar haram deryâsına; ondan sonra ahiretleri mahvoluyor.

Yâhu, sen ilk önce ahiretini düşün! Allah senin dünyalığını da garantileyecek, verecek. Dünyada da nasibin neyse onu alacaksın. İşte bunu bilemiyor insanlar. Onun için bu hadis-i şerif çok önemli.

Yâni insanların üç büyük yanılığı var: İnsanlara hoş görünmeye çalışıyor. Öyle yapmayacak, Allah'a hoş görünmeye çalışacak.

Dışını süslemeye çalışıyor, taranıyor, donanıyor, boyanıyor, giyiniyor, kuşanıyor, takıyor, takıştırıyor... İçini düzeltmeye çalışacak. Kalbini güzelleştirmeye çalışacak, ahlâkını güzelleştirmeye çalışacak, içini nurlandırmaya çalışacak.

Dünyası için çalışıyor, ahiretini ihmal ediyor.

“—Cumaya gel!”

“—İşim var. Talebeyim.

İşim çok, fabrika, ticaret, kasa... Gelmiyor. Namaza gelmiyor. Allah-u Teâlâ, “*Hayye ale’s-salâh!*” diye bağırttırıyor müezzine, nidâ ettiriyor. Mikrofonlarla sesler büyüyor, ta uzaklardan (*Hayye ale’s-salâh!*) “Namaza gel!” diye. Adam namaza gelmiyor. Hacca git!.. Hacca gitmiyor. Zekât ver!.. Zekât vermiyor. Hayır yap!.. Hayır yapmıyor...

Şimdi bir şeyi de burada söylemek istiyorum sevgili kardeşlerim, bitireceğim sözü: Nasihat bir şey değil; nasihatı anladıktan sonra, uygulamak çok önemli oluyor.

Şimdi, bizim tanıdığımız bir kimse anlattı. Birisi tarla satmış. Çok güzel bir tarla, deniz kenarında... Şu kadar büyük miktardaki parayı cebine sokmuş, deste deste paralar... Cebine sokmamıştır da, kazanmış yâni. Yalnız bizim bunu anlatan akrabamız demiş ki:

“—Bak, sakın haram yollara yatırma bu parayı, helâlle yatır! Haram yola yatırma, helâlîne yatır, sonra mahvolursun!..” demiş, çok söylemiş.

Onun da girmemiş kulağına, bir kulağından girmiş, öbür kulağından çıkmış herhalde. Sonra ne olmuş, adam harama yatırmış parayı. Şimdi haram yiyormuş, haramla besleniyormuş, haramla oturuyormuş, haramla kalkıyormuş. Yazıklar olsun... Yâni söylüyorsun, nasihati dinlemiyor.

Peki, bu paranın harama yatırılmadan helâlden gelişti- rilmesi mümkün değil mi?.. Mümkün, onu yapmamış. İşte yanlış hareket ediyor insanlar.

Onun için, aziz ve muhterem Akra dinleyicileri! Bu hadis-i şerifi herkese söyleyin, siz de anladığınız kadar anlatın! Allah’la aranızı güzelleştirmeye çalışın! Kalbinizi, içinizi nurlandırmaya, güzelleştirmeye çalışın! Ahiretinize çalışın; dünyalığı da Allah nasib eder.

Tabii ahirete çalışmak da, yine Peygamber Efendimiz'in hadis-i şeriflerini okursanız göreceksiniz ki, dünyayı ihmal etmek mânâsına değildir. Peygamber Efendimiz, ömrü boyunca ümmeti için çalıştı. Yâni dünya hayatıyla ilgili işler konusunda çalıştı çalıştı çalıştı... Sapasağlam bir nurlu asr-ı saadette, altın insanlardan müteşekkil bir toplum meydana getirdi. Çarşıya gitti, pazara gitti, havraya gitti, kiliseye gitti, papazlarla konuştu, hahamlarla konuştu, İslâm'ı anlattı. Hahamların bir kısmı müslüman oldu, papazların bir kısmı müslüman oldu.

“—Çarşı pazarda tartıyı güzel yapın, ölçüyü doğru yapın, hile yapmayın, malları hileli satmayın.” diye söyledi, kanun çıkarttı, Medine Anayasası denilen ahkâmı koydu... Yâni, dünyalıkla da ilgili çalışmalar yaptı.

Kat'iyen ahireti için çalışmak, dünyayı bir tarafa boş verip, boşlayıp, atıp, harab etmek mânâsına değildir. Dünyadaki bütün çalışmalarında Allah'ın rızasını düşünerek çalışmak demektir.

Yâni bir insan, iyi bir müslüman olarak her meslekte mesleğine devam edebilir ama tabii kurallara uymak şartıyla. Bu çok önemli...

İslâm'ın bu kurallarını da şeriatın ahkâmından öğreneceksiniz. Ayetlerden, hadislerden, fukahânın yazdığı güzel kitaplardan öğreneceksiniz.

Bunları böylece yapmayı nasib etsin Allah... Rızasını kazanmayı nasib etsin... Kalbinizi nurlandırsın... Gönül gözünüzü açsın... Ahiret için en etkili, en verimli şekilde çalışmanızı nasib etsin... Hem dünyanızı, hem ahiretinizi mes'ud ve bahtiyâr eylesin, aziz ve sevgili Akra dinleyicilerim!

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

25. 10. 1996 - AKRA

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

